

Raadsstuk

Kansen voor Haarlem met incubator (Broedplaats)

Inleiding

De gemeente Haarlem is binnen de Metropoolregio Amsterdam, en in het bijzonder binnen de Creatieve As Haarlem-Amsterdam-Hilversum, op zoek naar een eigen economisch profiel. De creatieve industrie is van oudsher goed vertegenwoordigd in Haarlem, met name de print-sector.

Deze sector is sinds een aantal jaren een vertaalslag aan het maken richting nieuwe technologie en de toepassingsmogelijkheden hiervan (zogenaamde crossmediale activiteiten):

De traditioneel op print gerichte media- en communicatiesector in de regio Haarlem bevindt zich in de transitie van traditionele communicatievormen (print) naar nieuwe, elektronische communicatievormen (pixel).¹

In 2006 zijn onder meer de Hogeschool INHolland, Mediacollege Amsterdam, een aantal MKB-bedrijven en de KvK begonnen met het programma *Print2Pixel* om deze ontwikkeling verder te stimuleren en ondersteunen. Dit programma is zeer succesvol gebleken en heeft onder meer geresulteerd in de oprichting van Netwerk 023.

Haarlem heeft dus veel potentieel, maar blijft tot op heden qua groeicijfers helaas achter bij de rest van de Noordvleugel. Om de snelgroeiende creatieve sector ook in Haarlem te behouden en verder aan te trekken is goed beleid noodzakelijk. Naast de succesvolle initiatieven die genomen zijn vanuit onder andere het MKB, Hogeschool INHolland (GNR8) ligt er een taak voor de gemeente Haarlem om het vestigingsklimaat van de stad te verbeteren.

Hogeschool INHolland biedt een veelvoud van opleidingen aan gericht op de creatieve industrie en innoverend ondernemerschap. De aanwezigheid hiervan biedt Haarlem de kans om jonge ondernemers aan te trekken en te behouden. Zo lopen er bij de opleiding media- en entertainmentmanagement 1500 tot 1700 studenten rond; veel van deze studenten beginnen na hun studie een eigen bedrijf. Helaas ontbreekt momenteel beleidsmatig het besef dat deze groep een meerwaarde voor Haarlem kan hebben.

Daarom blijken veel van deze ondernemers-in-de-dop na afronding van de studie weg te trekken richting Amsterdam. De aantrekkingskracht van Amsterdam bestaat uit vele factoren, maar onderdeel hiervan is zeker de gedegen rol van de gemeente om de creatieve sector te faciliteren. Een van de meest succesvolle onderdelen van het faciliterend beleid in Amsterdam is het zorgdragen voor de beschikbaarheid van bedrijfsruimte voor deze sector. Ook in andere steden werpt een dergelijk huisvestingsbeleid voor startende ondernemers vruchten af.

Voor de gemeente Haarlem is op dit gebied nog een slag te maken. Dit voorstel beoogt in Haarlem de voorwaarden te creëren voor succesvolle huisvesting van jonge, innovatieve ondernemers in de creatieve sector.

De meest succesvolle vorm van huisvestingsbeleid voor startende ondernemers blijkt de zogenaamde *incubator*. Hierbij wordt aan beginnende ondernemers compacte, goedkope bedrijfsruimte met hoogwaardige faciliteiten geboden. Een van de doelstellingen van deze vorm is dat er kruisbestuiving plaatsvindt tussen de verschillende ondernemers en ondernemingsconcepten. Dat de *incubator* een succesvolle huisvestingsvorm is blijkt uit de cijfers (uit onder meer Delft, Den Haag en Amsterdam): De meeste bedrijven verhuizen binnen gemiddeld twee-en-half jaar naar grotere bedrijfsruimte en binnen drie jaar is 89% van de ondernemingen *self-sustaining*.

Huidig beleid

In samenwerking met de Kamer van Koophandel (KvK) Amsterdam is de gemeente Haarlem de campagne NieuwHaarlem gestart met als doel een beeld voor de toekomst op te stellen en de positie van Haarlem binnen de Metropoolregio te versterken.

De VVD is groot voorstander van de campagne en ziet graag dat deze zich vertaalt in een actief aansturend, kaderstellend en faciliterend beleid vanuit de gemeente om een klimaat te scheppen waarbinnen de Haarlemse creatieve sector kan floreren. Vooral op het gebied van geschikte bedrijfsruimte ziet de VVD kansen liggen. Helaas zien we een dergelijke doelstelling niet terug in de huidige beleidsplannen.

Ontwerp-programmabegroting 2007-2011 bevatte de volgende doelstelling:

Eind 2009 is een toename met 2500 m² kleinschalige bedrijfshuisvesting in bedrijfsverzamelgebouwen gerealiseerd (OPH P48). Realisering 250 m² leerbedrijf, Realisering 300 m² (door)starterscentrum (incubator) dmv het zoeken naar een passende locatie, financieel afdekken leegstandsrisico.²

Deze doelstelling komt echter niet meer terug in de Begroting 2008-2012 of Programmabegroting 2009-2012.

In Haarlem zijn momenteel enkele voorbeelden te vinden van startersruimten in het centrum, maar deze hebben tezamen een te beperkte capaciteit en zijn bovendien tijdelijk. Een voorbeeld hiervan is het postkantoor, waar het leerbedrijf van hogeschool INHolland (GNR8) gevestigd is, tezamen met twaalf startende ondernemingen. Deze locatie krijgt in 2009 waarschijnlijk weer een nieuwe bestemming.

Voorstel

De VVD stelt voor dat een soortgelijke doelstelling als de bovengenoemde (uit ontwerp-programmabegroting 2007-2011) in de Programmabegroting 2009-2013 wordt opgenomen, om zodoende een groter aanbod te creëren van zowel tijdelijke als vaste bedrijfsruimten gericht op de creatieve sector.

Bedrijfsruimte specifiek gericht op de startende ondernemer en de creatief-innovatieve sector moet aan een aantal voorwaarden voldoen:

- Aanbod van variabele werkoppervlakken, met in het bijzonder een aanbod van kleine kantoorruimtes (beperkt aantal m²).
- Een kwalitatief hoogwaardige technologische infrastructuur (glasvezelnetwerk etc.).
- Een goede ligging (bij voorkeur zeer nabij of in de binnenstad).

De binnenstad van Haarlem is bij uitstek een aantrekkelijke vestigingsplaats voor innovatieve ondernemingen. Wij stellen voor dat de gemeente actief op zoek gaat naar geschikte bedrijfsruimte om dit concept te verwezenlijken. Ook hier geldt dat de gemeente een hoofdzakelijk faciliterende rol heeft: zij wijst geschikte locaties aan, waarna deze verder gereed gemaakt en geëxploiteerd worden door derden.

Financiën

Het financiële plaatje is afhankelijk van de omvang van een huisvestingsbeleid, het aantal partners waar mee samen wordt gewerkt en nog een aantal andere factoren. Om een beeld te geven van de kosten die verbonden zijn aan het opzetten van een incubator wordt hieronder uitgegaan van een offerte van een private partij aan de gemeente Haarlem inzake het opzetten van een incubator:

Fase 0: Oriëntatiefase Onderzoeken mogelijkheden en haalbaarheid	10.000€ Gedeeld gedragen door de gemeente Haarlem en een private partij	5.000€
Fase I: Planfase		35.000€
Fase II: Opbouwfase	Kosten p.m., gefinancierd door een mix van publieke en private fondsen	
Fase III: Exploitatiefase	Kosten p.m., duurzame exploitatie gefinancierd door private fondsen	

Besluit

De Raad van de gemeente Haarlem besluit, gezien het initiatiefvoorstel 'Kansen voor Haarlem met incubator (Broedplaats)', het college te verzoeken om:

- Op zoek te gaan naar panden die als startersbedrijfsruimte (incubators) zouden kunnen dienen.
- In gesprek te gaan met mogelijke partners die een incubator kunnen opzetten en duurzaam exploiteren. Daarnaast moet er een (verdere) dialoog worden aangegaan met de organisaties die een dergelijk project kunnen medefinancieren.
- In de programmabegroting 2009-2013 deze doelstelling te verwerken via een aanpassing in de bestuursrapportage en hiervoor de financiële dekking te zoeken en een planning en tijdlijn op te stellen. De totale kosten in de oriëntatiefase bedragen € 10.000,-, waarvan de helft gefinancierd dient te worden door de gemeente Haarlem en de helft door de geïnteresseerde partij. In de planfase zijn de gemeentelijke kosten € 35.000,-. De kosten in de opbouwfase zijn op dit moment niet bekend, de financiering zal geschieden door een mix van publieke en private fondsen. De kosten in de exploitatiefase zijn op dit moment eveneens niet bekend. De duurzame exploitatie dient gefinancierd te worden door private fondsen.